

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. liepos 11 d.*

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas — Transportas — Direktyva 91/440/EEB — Bendrijos geležinkelių plėtra — 10 straipsnio 7 dalis — Reguliavimo institucija — Kompetencija — Direktyva 2001/14/EB — Geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymas — 4 straipsnio 1 dalis — Mokesčių ėmimo sistema — 6 straipsnio 2 dalis — Priemonės, skirtos, kad infrastruktūros valdytojas būtų skatinamas mažinti infrastruktūros teikimo išlaidas ir prieigos prie geležinkelių infrastruktūros mokesčių dydį — 7 straipsnio 3 dalis — Mokesčių už minimalų prieigos paketą ir prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų nustatymas — Išlaidos, tiesiogiai turėtos dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos — 11 straipsnis — Veiklos rezultatų gerinimo sistema — 30 straipsnio 5 dalis — Reguliavimo institucija — Kompetencija — Administracinis skundas dėl reguliavimo institucijos sprendimų“

Byloje C-545/10

dėl 2010 m. lapkričio 23 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama M. Šimerdová ir H. Støvlbæk, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Čekijos Respubliką, atstovaujamą M. Smolek ir T. Müller bei J. Očková,

atsakovę,

palaikomą

Ispanijos Karalystės, atstovaujamos S. Centeno Huerta,

įstojusios į bylą šalies,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai A. Borg Barthet (pranešėjas), E. Levits, J.-J. Kasel ir M. Berger,

generalinis advokatas N. Jääskinen,

posėdžio sekretorė A. Impellizzeri, administratorė,

* Proceso kalba: čekų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. rugsėjo 20 d. posėdžiui,
susipažinęs su 2012 m. gruodžio 13 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Šiuo ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad nepriimdama įstatymų ir kitų teisės aktų, skirtų įgyvendinti:
  - 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo ir mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo (OL L 75, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 5 t., p. 404) su pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB (OL L 164, p. 44; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 8 t., p. 227, toliau – Direktyva 2001/14), 4 straipsnio 1 daliai, 6 straipsnio 2 daliai, 7 straipsnio 3 daliai, 11 straipsniui ir 30 straipsnio 5 daliai,
  - 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvos 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtos (OL L 237, p. 25; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 341), iš dalies pakeistos 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/51/EB (OL L 164, p. 164; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 8 t., p. 251, ir klaidų ištaisymas OL L 41, 2009, p. 34, toliau – Direktyva 91/440), 10 straipsnio 7 daliai,

Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šias nuostatas.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 91/440

- 2 Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalyje nurodyta:

„Nepažeidžiant Bendrijos ir nacionalinės teisės aktų, susijusių su konkurencijos politika ir už tą sritį atsakingomis institucijomis, pagal Direktyvos [2000/14] 30 straipsnį įsteigta reguliavimo institucija arba bet kuri kita tokį pat nepriklausomumo laipsnį turinti institucija vykdo konkurencijos geležinkelių paslaugų rinkose, įskaitant geležinkelių krovinių transporto rinką, monitoringą.

Ta institucija įsteigiama pagal minėtos direktyvos 30 straipsnio 1 dalyje išdėstytas taisykles. Visi pareiškėjai ar suinteresuotos šalys gali pateikti šiai institucijai skundą, jei, jų manymu, su jais buvo neteisingai pasielgta, jie buvo diskriminuojami ar nukentėjo koku kitu būdu. Atsižvelgdama į skundą ir tam tikrais atvejais savo iniciatyva reguliavimo institucija kiek galima greičiau priima sprendimą dėl tinkamų priemonių nepageidaujamiems reiškiniams šiose rinkose pašalinti. Siekiant užtikrinti būtiną teisminės kontrolės galimybę ir reikalingą nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimą, šiuo atveju taikomi minėtos direktyvos 30 straipsnio 6 dalis ir 31 straipsnis.“

Direktyva 2001/14

- 3 Pagal Direktyvos 2001/14 vienuoliktą konstatuojamąją dalį:

„Mokesčių ėmimo ir pajėgumų paskirstymo sistemos turėtų visoms įmonėms užtikrinti vienodą ir nediskriminacinę prieigą prie infrastruktūros ir kiek galima labiau siekti teisingai ir nediskriminuojant patenkinti visų naudotojų ir vežimo rūšių poreikius.“

- 4 Šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės, laikydamosi Direktyvos [91/440] 4 straipsnyje nustatyto valdymo nepriklausomumo principo, nustato mokesčių ėmimo sistemą.

Laikydamosi minėtos valdymo nepriklausomumo sąlygos, valstybės narės taip pat nustato konkrečias mokesčių ėmimo taisykles arba suteikia tokias galias infrastruktūros valdytojui. Mokesčius už naudojimąsi infrastruktūra nustato ir juos surenka infrastruktūros valdytojas.“

- 5 Pagal tos pačios direktyvos 6 straipsnio 2 ir 3 dalis:

„2. Tinkamai atsižvelgiant į saugą bei infrastruktūros paslaugų teikimo kokybės išlaikymą ir gerinimą, infrastruktūros valdytojai skatinami mažinti infrastruktūros teikimo išlaidas ir prieigos prie geležinkelių infrastruktūros mokesčių dydį.

3. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 2 dalyje nurodyta nuostata būtų įgyvendinta arba kompetentingos institucijos ir infrastruktūros valdytojo sutartimi, sudaryta ne trumpesniai kaip trejų metų laikotarpiui, kurioje būtų numatytas valstybės finansavimas, arba nustatant tinkamas reikiamų galių reguliavimo priemonės.“

- 6 Šios direktyvos 7 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Nepažeidžiant šio straipsnio 4 ar 5 dalies arba 8 straipsnio nuostatų už minimalų prieigos paketą ir prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų nustatomi mokesčiai turi būti lygūs išlaidoms, tiesiogiai turėtoms dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos.“

- 7 Direktyvos 2001/14 11 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Taikant veiklos rezultatų gerinimo sistemą, infrastruktūros mokesčių ėmimo sistemos turi skatinti geležinkelio įmones ir infrastruktūros valdytoją mažinti sutrikimų skaičių ir gerinti geležinkelių tinklo veiklą. Šiuo tikslu gali būti numatytos baudos už tinklo darbą trikdančius veiksmus, kompensacijos dėl tokių trikdymų nukentėjusioms įmonėms ir premijos už geresnius negu buvo planuota veiklos rezultatus.

2. Pagrindiniai veiklos rezultatų gerinimo sistemos principai taikomi visame tinkle.“

- 8 Šios direktyvos 30 straipsnyje nustatyta:

„1. Nepažeisdamos 21 straipsnio 6 dalies, valstybės narės įsteigia reguliavimo instituciją. Ši institucija, kuria gali būti už transporto reikalus atsakinga ministerija arba bet kokia kita institucija, savo organizacija, sprendimų dėl finansavimo priėmimu, teisine struktūra ir sprendimų priėmimu turi būti nepriklausoma nuo jokio infrastruktūros valdytojo, mokesčius imančios įstaigos, pajėgumus paskirstančios įstaigos ar pareiškėjo. <...>

2. Pareiškėjas turi teisę skųstis reguliavimo institucijai, jeigu mano, kad su juo buvo neteisingai pasielgta, jis buvo diskriminuojamas arba kaip nors kitaip nukentėjo; svarbiausia pareiškėjas gali apskųsti infrastruktūros valdytojo arba tam tikrais atvejais geležinkelio įmonės priimtus sprendimus dėl:

- a) tinklo nuostatų;
- b) tinklo nuostatuose nurodytų kriterijų;
- c) pajėgumų paskirstymo ir jo rezultatų;
- d) mokesčių ėmimo sistemos;
- e) infrastruktūros mokesčių, kuriuos jis turi arba gali turėti sumokėti, dydžio ar struktūros;
- f) prieigos priemonių pagal <...> Direktyvos [91/440] <...> 10 straipsnį.

3. Reguliavimo įstaiga užtikrina, kad infrastruktūros valdytojo nustatyti mokesčiai atitiktų II skyrių ir būtų nediskriminuojantys. Pareiškėjai ir infrastruktūros valdytojas dėl infrastruktūros mokesčių dydžio derėtis gali tik tuo atveju, jei tas derybas prižiūri reguliavimo įstaiga. Reguliavimo įstaiga įsikiša, jeigu tos derybos gali neatitikti šios direktyvos reikalavimų

4. Reguliavimo institucija turi įgaliojimus reikalauti, kad infrastruktūros valdytojas, pareiškėjai ar atitinkamoje valstybėje narėje veikianti trečioji šalis suteiktų jai atitinkamą informaciją.

5. Dėl kiekvieno skundo reguliavimo institucija privalo priimti sprendimą ir per ne ilgesnį kaip dviejų mėnesių laikotarpį nuo tada, kai gavo visą informaciją imtis veiksmų situacijai ištaisyti.

Nepaisant šio straipsnio 6 dalies, reguliavimo įstaigos sprendimas yra privalomas visoms šalims, kurioms tas sprendimas taikomas.

Jeigu pateikiamas skundas dėl atsisakymo skirti infrastruktūros pajėgumų arba dėl sąlygų, kuriomis buvo pasiūlyta skirti pajėgumus, reguliavimo institucija arba patvirtina, kad infrastruktūros valdytojo sprendimas turi likti nepakeistas, arba pareikalauja, kad tas sprendimas būtų pakeistas pagal jos pateiktus nurodymus.

6. Valstybės narės imasi priemonių, reikalingų siekiant užtikrinti, kad reguliavimo institucijos priimti sprendimai galėtų būti peržiūrimi teismine tvarka.“

Čekijos teisė

Įstatymas dėl geležinkelių

- 9 Šioje byloje taikomos 1994 m. gruodžio 14 d. Įstatymo Nr. 266/1994 dėl geležinkelių (*zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách*) (toliau – Įstatymas dėl geležinkelių) redakcijos 34c straipsnis išdėstytas taip:

„Nacionalinio ir regioninio geležinkelių tinklo nuostatai

1. Pajėgumus skirstanti įstaiga, pasikonsultavusi su geležinkelių valdytoju, ne vėliau kaip prieš 12 mėnesių iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo parengia Geležinkelių tinklo nuostatus ir juos paskelbia *Transporto ir tarifų informaciniame leidinyje*.

2. Geležinkelių tinklo nuostatuose turi būti nurodyta:

<...>

- f) skirtų, bet nepanaudotų arba iš dalies panaudotų infrastruktūros pajėgumų atsisakymo sąlygos, įskaitant informaciją apie mokesčius už skirtus ir nepanaudotus transporto pajėgumus;
- g) informacija apie mokesčius už infrastruktūros pajėgumų paskirstymą ir tarifų už naudojamą infrastruktūrą nustatymą,

<...>“

10 Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnyje nurodyta:

„1. Asmuo, pateikęs paraišką skirti geležinkelių infrastruktūros pajėgumų, per 15 dienų nuo Geležinkelių tinklo nuostatų paskelbimo gali prašyti Geležinkelių tarnybos peržiūrėti Tinklo nuostatus, įskaitant juose išdėstytus kriterijus.

2. Asmuo, pateikęs paraišką skirti geležinkelių infrastruktūros pajėgumų, jei tos paraiškos pajėgumus skirstanti įstaiga nepatenkino, turi teisę 34e straipsnyje nustatyta tvarka per 15 dienų nuo 34e straipsnio 4 dalyje numatyto dokumento gavimo prašyti Geležinkelių tarnybos peržiūrėti geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo procesą, įskaitant jo poveikį ir kainų nustatymo būdą.

3. Geležinkelių tarnyba, nustačiusi, kad rengiant Tinklo nuostatus ir juose išdėstytus kriterijus arba vykdant geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skirstymo procesą, įskaitant jo rezultatus ir kainų nustatymo būdą, buvo nesilaikoma nustatytos tvarkos, priima sprendimą pakeisti Tinklo nuostatus, įskaitant juose išdėstytus kriterijus, arba priima sprendimą dėl šių pajėgumų paskirstymo, ypač dėl kainos nustatymo būdo.“

11 Pagal to paties įstatymo 56 straipsnio c punktą Transporto ministerija yra „peržiūros institucija administracinėse procedūrose šio įstatymo reglamentuojamose srityse dėl Geležinkelių tarnybos, Geležinkelių inspekcijos ir savivaldybių sprendimų“.

Kainų įstatymas

12 Šioje byloje taikomos 1990 m. lapkričio 27 d. Kainų įstatymo Nr. 526/1990 (*zákon č. 526/1990 Sb., o cenách*) (toliau – Kainų įstatymas) redakcijos 10 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Finansų ministerija 1 dalyje nurodytas nuostatas dėl kainų reguliavimo paskelbia *Oficialiajame kainų leidinyje* <...>. Jos skelbiamos Oficialiajame leidinyje remiantis specialiomis teisinėmis nuostatomis. <...> Sprendimas dėl kainų įsigalioja jo paskelbimo atitinkamame oficialiajame leidinyje dieną ir pradedamas taikyti jame nustatytą dieną, bet ne anksčiau kaip paskelbimo dieną.“

13 Finansų ministerija pagal Kainų įstatymo 10 straipsnio 2 dalį paskelbia sprendimą (*Výměr*), kuriuo nustatomas prekių, kurių kainos reglamentuojamos, sąrašas. Finansų ministerija kiekvienais metais skelbia tokį sprendimą Oficialiajame kainų leidinyje. Sprendimu nustatoma didžiausia kaina už naudojamą vidaus geležinkelių infrastruktūrą nacionaliniu ir regioniniu lygiu vykdant vežimo geležinkeliais veiklą.

Valstybinio transporto infrastruktūros fondo įstatymas

- 14 Šioje byloje taikomos 2000 m. balandžio 4 d. Valstybinio transporto infrastruktūros fondo įstatymo Nr. 104/2000 (*Zákon č. 104/2000 Sb. o Státním fondu dopravní infrastruktury*) (toliau – Valstybinio transporto infrastruktūros fondo įstatymas) redakcijos 2 straipsnyje nustatyta:

„Fondas naudoja savo pajamas kelių ir autostradų, geležinkelių bei vandens kelių plėtrai, statybai, priežiūrai ir atnaujinimui tokia tvarka:

<...>

- c) nacionalinių ir regioninių geležinkelių tiesimo, atnaujinimo, remonto ir priežiūros finansavimas,

<...>

- f) lėšų skyrimas parengiamiesiems darbams ir projektams, tyrimams ir konsultavimo paslaugoms, susijusioms su kelių ir autostradų, transportui svarbių vandens kelių ir nacionalinių bei regioninių geležinkelių statyba, atnaujinimu ir remontu

<...>“

Įstatymas dėl Konkurencijos apsaugos tarnybos kompetencijos

- 15 Remiantis šioje byloje taikomos 1996 m. spalio 11 d. Įstatymo Nr. 273/1996 dėl Konkurencijos apsaugos tarnybos kompetencijos (*zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže*) (toliau – Įstatymas dėl Konkurencijos apsaugos tarnybos kompetencijos) redakcijos 2 straipsniu ši tarnyba, be kita ko:

„<...>

- a) sudaro sąlygas konkurencijai skatinti ir apsaugoti,
b) užtikrina viešojo pirkimo sutarčių sudarymo procedūrų priežiūrą,
c) vykdo kitus specialiuose įstatymuose nustatytus įgaliojimus.“

Konkurencijos apsaugos įstatymas

- 16 Remiantis šioje byloje taikomos 2001 m. balandžio 4 d. Konkurencijos apsaugos įstatymo Nr. 143/2001 (*zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů*) (toliau – Konkurencijos apsaugos įstatymas) redakcijos 1 straipsnio 1 dalimi, tas įstatymas:

„<...> reglamentuoja konkurencijos apsaugą prekių ir paslaugų rinkoje <...> nuo bet kokių veiksmų, sudarančių kliūčių konkuruoti, ribojančių, iškreipiančių konkurenciją arba keliančių jai grėsmę:

- a) konkurentų susitarimais,
b) konkurentų piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi arba
c) konkuruojančių įmonių koncentracija.“

Ikiteisminė procedūra ir procesas Teisingumo Teisme

- 17 2007 m. gegužės 10 d. Komisija pateikė klausimą Čekijos Respublikai siekdama įsitikinti, kad ši valstybė narė į nacionalinę teisės sistemą teisingai perkėlė 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/12/EB, iš dalies keičiančią Direktyvą 91/440 (OL L 75, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 5 t., p. 376), 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/13/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo (OL L 75, p. 26; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 5 t., p. 401), ir Direktyvą 2001/14 (toliau visos kartu – pirmasis geležinkelių paketas). Čekijos valdžios institucijos į šį klausimą atsakė 2007 m. liepos 11 d. laišku.
- 18 2007 m. lapkričio 21 d. Komisija paprašė pateikti papildomų paaiškinimų ir juos Čekijos Respublika pateikė 2007 m. gruodžio 21 d. laiške.
- 19 2008 m. birželio 27 d. Komisija, remdamasi Čekijos Respublikos pateikta informacija, išsiuntė šiai valstybei narei oficialų pranešimą ir pareikalavo įgyvendinti išipareigojimus pagal direktyvas 91/440 ir 2001/14, būtent šių direktyvų nuostatas, susijusias su mokesčiais už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ir su reguliavimo institucija.
- 20 2008 m. birželio 26 d. Čekijos Respublika atsakė į šį Komisijos oficialų pranešimą.
- 21 2009 m. spalio 9 d. Komisija išsiuntė pagrįstą nuomonę Čekijos Respublikai, kurioje, pirma, ją apkaltino neįvykdžius išipareigojimų pagal Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnio 2 dalį, 7 straipsnio 3 dalį, 11 straipsnį ir 30 straipsnio 5 dalį bei Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalį ir, antra, paragino Čekijos Respubliką imtis reikiamų priemonių toje pagrįstoje nuomonėje nurodytiems trūkumams per du mėnesius nuo jos gavimo pašalinti.
- 22 Čekijos Respublika atsakė į šią pagrįstą nuomonę 2009 m. gruodžio 8 d. laišku ir paneigė išipareigojimų neįvykdymą, kuriuo ją kaltino Komisija.
- 23 Tokiomis aplinkybėmis Komisija pareiškė šį ieškinį.
- 24 2011 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Italijos Respublikai ir Ispanijos Karalystei buvo leista įstoti į bylą palaikyti Čekijos Respublikos reikalavimų. 2011 m. rugsėjo 22 d. laišku, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2011 m. rugsėjo 30 d., Italijos Respublika atsiėmė prašymą įstoti į bylą.

Dėl ieškinio

Dėl pirmojo kaltinimo, susijusio su Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalies pažeidimu

Šalių argumentai

- 25 Komisija tvirtina, kad Čekijos Respublika, nustatydamą maksimalų mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra dydį, pažeidė Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalį.
- 26 Ši institucija teigia, kad iš šios nuostatos matyti, kad valstybei narei naudojantis teise nustatyti mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra sistema turi būti atsižvelgta į valdytojo teisę nustatyti ir rinkti mokestį.

- 27 Taigi pagal Kainų įstatymo 10 straipsnio 2 dalį Finansų ministerijos metiniu sprendimu nustatant didžiausią tarifą už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra buvo viršytos ribos dėl mokesčių ir taisyklių, kurias valstybės narės turi teisę nustatyti pagal Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalį.
- 28 Čekijos Respublika teigia, kad tariamas išipareigojimų neįvykdymas grindžiamas Komisijos pateiktu pažodiniu ir sisteminiu Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalies aiškinimu, nors reikėtų taikyti teleologinį šio straipsnio aiškinimą, kad būtų galima nustatyti jame išdėstytų pareigų apimtį.
- 29 Šios valstybės narės teigimu, būtinybė pašalinti neigiamą infrastruktūros valdytojo monopolinės padėties poveikį susijusi su bendru Direktyva 2001/14 siekiamu tikslu, o tai paaiškina priežastį, dėl kurios šia direktyva valstybėms narėms suteikiama kompetencija nustatyti mokesčių struktūrą arba sistemą.
- 30 Dėl šio aspekto Čekijos Respublika priduria, kad dėl to, jog infrastruktūros valdytojo monopolinė padėtis gali pasireikšti būtent nustatytu pernelyg dideliu mokesčių dydžiu, kurį galėtų pakelti tik istorinis vežėjas geležinkeliu, maksimalaus dydžio nustatymas sudaro galimybę pasiekti Direktyva 2001/14 siekiama tikslą.
- 31 Be to, tai, kad nustatyta didžiausia kaina, nereiškia, jog infrastruktūros valdytojas neturi teisės pats nustatyti mokesčių dydžio.
- 32 Ispanijos Karalystė iš esmės tvirtina, kad nustačius maksimalų dydį netrukdoma infrastruktūros valdytojui nustatyti konkrečių mokesčių.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 33 Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės turi nustatyti mokesčių ėmimo sistemą. Jos taip pat gali nustatyti konkrečias mokesčių ėmimo taisykles, atsižvelgdamos į infrastruktūros valdytojo nepriklausomumą. Remiantis šia nuostata, tas valdytojas turi, pirma, nustatyti mokestį už naudojimąsi infrastruktūra ir, antra, jį surinkti.
- 34 Taigi šioje nuostatoje įtvirtintas kompetencijų pasidalijimas tarp valstybių narių ir infrastruktūros valdytojo, kiek tai susiję su mokesčių ėmimo sistemomis. Iš tiesų valstybės narės turi nustatyti mokesčių ėmimo struktūrą, o nustatyti patį mokestį ir jį surinkti privalo infrastruktūros valdytojas.
- 35 Siekiant užtikrinti infrastruktūros valdytojo valdymo nepriklausomumo tikslą, pagal valstybių narių nustatytą mokesčių ėmimo sistemą nustatydamas mokesčių dydį jis privalo turėti tam tikrą veiksmų laisvę, kad galėtų ta sistema naudotis kaip valdymo priemone (2013 m. vasario 28 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-483/10, 49 punktą).
- 36 Taigi pagal Kainų įstatymo 10 straipsnio 2 dalį Finansų ministerijos metiniu sprendimu nustatant didžiausią tarifą už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra apribojama infrastruktūros valdytojo veiksmų laisvė, o tai yra nesuderinama su Direktyvos 2001/14 tikslais.
- 37 Svarbu pažymėti, kad, remiantis tos direktyvos 8 straipsnio 2 dalimi, infrastruktūros valdytojas turi galėti pradėti taikyti arba toliau taikyti didesnius mokesčius remdamasis tam tikrų investicinių projektų ilgalaikėmis išlaidomis.
- 38 Todėl reikia daryti išvadą, kad Čekijos teisės aktai šiuo aspektu nesuderinami su Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalimi.

- 39 Šios išvados negalima paneigti Čekijos Respublikos argumentu, grindžiamu poreikiu išvengti, kad infrastruktūros valdytojo monopolinė padėtis nepasireikštų pernelyg didelių mokesčių nustatymu. Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad būtent reguliavimo institucija, įsteigta remiantis Direktyvos 2000/14/EB 30 straipsniu, arba bet kuri kita tokį pat nepriklausomumo laipsnį turinti institucija privalo prižiūrėti, kad nebūtų pažeista laisva konkurencija geležinkelių paslaugų rinkose. Čekijos Respublikoje ši užduotis patikėta Konkurencijos apsaugos tarnybai.
- 40 Remiantis išdėstytais argumentais darytina išvada, kad, nustatydamą maksimalų mokesčių už prieigą prie infrastruktūros dydį, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalį.

Dėl antrojo kaltinimo, susijusio su priemonių, kuriomis valdytojas skatinamas mažinti infrastruktūros teikimo išlaidas ir prieigos prie geležinkelių infrastruktūros mokesčių dydį, nebuvimu

Šalių argumentai

- 41 Komisija tvirtina, kad Čekijos Respublika, nepriimdama priemonių, skirtų, kad valdytojas būtų skatinamas mažinti geležinkelio infrastruktūros teikimo išlaidas ir prieigos prie tos infrastruktūros mokesčių dydį, pažeidė Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 2 dalį.
- 42 Šios institucijos teigimu, toje nuostatoje numatyta skatinamųjų priemonių sistema reiškia, kad yra tiesioginis ryšys tarp finansinių išteklių skyrimo ir infrastruktūros valdytojo elgesio šiam mažinant infrastruktūros teikimo išlaidas arba prieigos mokesčių dydį.
- 43 Šiuo atžvilgiu Komisija tvirtina, kad pagal Valstybinio transporto infrastruktūros fondo įstatymą skiriamas finansavimas iš Valstybinio transporto infrastruktūros fondo skirtas geležinkelio infrastruktūros būklei gerinti, tačiau visiškai nėra skatinamosios priemonės, skirtos tam, kad valdytojas būtų raginamas mažinti infrastruktūros teikimo išlaidas arba mokesčių dydį.
- 44 Čekijos Respublika teigia, kad Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 2 dalyje valstybėms narėms nustatytas vaidmuo, t. y. skatinti infrastruktūros valdytoją skatinamosiomis priemonėmis, skirtomis infrastruktūros teikimo išlaidoms ir prieigos prie geležinkelių infrastruktūros mokesčių dydžiui mažinti, nėra besąlyginis.
- 45 Iš tikrųjų tik tuomet, kai bus užtikrintas pakankamas geležinkelių infrastruktūros kokybės ir saugos lygis visame tinkle arba bent didžiojoje jo dalyje, valstybės narės privalės siekti šio tikslo ir jį pasiekti.
- 46 Tačiau, atsižvelgiant į esamą Čekijos geležinkelių infrastruktūros būklę, Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta pareiga negalėtų būti įgyvendinta nesukeliant pavojaus aptariamoms infrastruktūros paslaugų saugumui ar kokybei.
- 47 Čekijos Respublika tvirtina, kad bet kuriuo atveju Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos skatinamosios priemonės šiuo metu įgyvendinamos naudojantis Valstybiniu transporto infrastruktūros fondu. Iš tiesų tas fondas iš valstybės skiriamų subsidijų apmoka didžiąją geležinkelių priežiūros išlaidų dalį, tad be šių subsidijų mokesčių už naudojimąsi infrastruktūra dydis būtų kelis kartus didesnis.
- 48 Ispanijos Karalystė teigia, kad nepagrįsta mažinti prieigos prie geležinkelių infrastruktūros mokesčių dydį, prieš tai neatnaujinus geležinkelių tinklo ir taip nesumažinus priežiūros išlaidų.
- 49 Be to, ši valstybė narė tvirtina, jog išlaidų mažinimo priemonės turi būti įgyvendinamos siekiant Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 1 dalyje nustatyto tikslo, t. y. infrastruktūros valdytojo sąskaitų pusiausvyros be valstybės finansinės pagalbos.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 50 Remiantis Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 2 dalimi darytina išvada, kad, tinkamai atsižvelgdamas į saugos reikalavimus bei išlaikydamas ir gerindamas infrastruktūros paslaugų teikimo kokybę, infrastruktūros valdytojas, naudojant skatinimo priemones, skatinamas mažinti infrastruktūros teikimo išlaidas ir prieigos prie tos infrastruktūros naudojimo mokesčių dydį.
- 51 Tos direktyvos 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad to paties straipsnio 2 dalyje nustatyta pareiga turi būti įgyvendinama arba sudarant daugiametę kompetentingos institucijos ir infrastruktūros valdytojo sutartį, kurioje būtų numatytas valstybės finansavimas, arba nustatant tinkamas reikiamų galių reguliavimo priemones.
- 52 Šiuo atveju dėl Čekijos Respublikos argumento dėl geležinkelių infrastruktūros pablogėjimo pakanka konstatuoti, kad nors pagal Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 2 dalį valstybės narės iš tikrųjų privalo atsižvelgti į šios infrastruktūros būklę, kai taiko tos direktyvos 6 straipsnio 2 ir 3 dalis, jos vis tiek taip pat privalo užtikrinti, kad būtų sudarytos daugiametės finansavimo sutartys, kuriose būtų nustatytos skatinimo priemonės, arba priimti tam tikslui skirtas reguliavimo priemones.
- 53 Kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 54 punkte, prasta infrastruktūros būklė netrukdo priimti priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad su infrastruktūros valdymu susijusios išlaidos, viena vertus, atitiktų veiksmingai valdomos infrastruktūros išlaidas ir, kita vertus, neapimtų nereikalingų išlaidų, patirtų dėl netinkamo infrastruktūros valdytojo veiklos organizavimo.
- 54 Šiuo klausimu vis dėlto reikia pažymėti, kad skatinamosios priemonės, kurias reikia priimti, ir, konkrečiai kalbant, valstybių narių tomis priemonėmis siejami konkretūs tikslai turi atitikti reikalavimus dėl saugos ir geležinkelių infrastruktūros paslaugos kokybės lygį, kaip tai nustatyta Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 2 dalyje.
- 55 Be to, reikia konstatuoti, kad nors dėl Čekijos Respublikos nurodyto infrastruktūros valdytojo finansavimo iš valstybės išteklių gali būti mažinamos infrastruktūros tiekimo išlaidos ir prieigos mokesčių dydis, tas finansavimas savaime neturi skatinamojo poveikio valdytojui, nes tam, kad jį gautų, valdytojas neturi nieko įsipareigoti.
- 56 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad nepriimdama priemonių, skirtų, kad valdytojas būtų skatinamas mažinti geležinkelio infrastruktūros teikimo išlaidas ir prieigos prie tos infrastruktūros mokesčių dydį, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2001/14 6 straipsnio 2 dalį.

Dėl trečiojo kaltinimo, susijusio su sąvokos „išlaidos, tiesiogiai turėtos dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2001/14 7 straipsnio 3 dalį, pažeidimu

Šalių argumentai

- 57 Komisija tvirtina, kad Čekijos Respublikoje mokesčiai už minimalų prieigos paketą ir prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų nėra lygūs išlaidoms, tiesiogiai turėtoms dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos, todėl pažeidžiamos Direktyvos 2001/14 7 straipsnio 3 dalies nuostatos.
- 58 Pasak šios institucijos, remiantis minėta nuostata sąvoka „išlaidos, tiesiogiai turėtos dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos“ reiškia „ribines išlaidas“. Pastaroji sąvoka, Komisijos teigimu, reiškia tik išlaidas, kurios buvo patirtos dėl realaus traukinių judėjimo, o ne fiksuotas išlaidas, nes pastarosios nekinta atsižvelgiant į geležinkelių paslaugos eksploataciją.

- 59 Tačiau Čekijos Respublika teigia, kad dėl to, jog nei Direktyvoje 2001/14, nei jokiaje kitoje Sąjungos teisės nuostatoje nenurodyta, kurios išlaidos susijusios arba nesusijusios su „išlaidų, tiesiogiai turėtų dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos“ sąvoka, siekiant jas apibrėžti, reikia išsiaiškinti, ar yra tiesioginis priežastinis ryšys tarp tokių išlaidų ir vežimo geležinkeliais paslaugos, t. y. reikia nustatyti, ar šios išlaidos buvo faktiškai patirtos teikiant tokią paslaugą. Todėl šiai sąvokai priskiriamos visos išlaidos, tiesiogiai susijusios su veikla ar objektu, kurios nevykdymas arba kurio gedimas lemtų traukinių judėjimo sutrikdymą.
- 60 Ši valstybė narė teigia, kad Čekijos Respublikoje tvarka, pagal kurią geležinkelių infrastruktūros valdytojas nustato mokesčių dydį ir kuri nustatyta Įstatymo dėl geležinkelių 34c straipsnyje, aiškinamame atsižvelgiant į pagal šią nuostatą to valdytojo patvirtintus Geležinkelių tinklo nuostatus Nr. 57822/10-OŘ dėl 2010–2011 m. tvarkaraščių (toliau – 2010–2011 m. tinklo nuostatai), yra garantija, kad nustatant tų mokesčių dydį bus atsižvelgta tik į išlaidas, tiesiogiai turėtas dėl vežimo geležinkeliais paslaugos. Siekiant nustatyti, ar konkrečios išlaidos arba išlaidų kategorija yra tiesiogiai susijusios su vežimo geležinkeliais paslauga, reikėtų išnagrinėti, ar tokios išlaidos arba tokia išlaidų kategorija atsirado dėl konkretaus vežimo geležinkeliais.
- 61 Remdamasi 2011 m. gegužės mėn. pateikta Europos geležinkelių ir infrastruktūros įmonių bendrijos (CER) nuomone dėl pirmojo geležinkelių direktyvų rinkinio išdėstymo nauja redakcija, Čekijos Respublika teigia, kad išlaidos, susijusios su tvarkaraščių sudarymu, traukinio linijų paskirstymu, eismo valdymu, traukinių eismo tvarkymu ir signalizacija, turi patekti į išlaidų, tiesiogiai turėtų dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos, kategoriją.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 62 Direktyvos 2001/14 7 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad už minimalų prieigos paketą ir prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų nustatomi mokesčiai turi būti lygūs išlaidoms, tiesiogiai turėtoms dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos, nepažeidžiant šio 7 straipsnio 4 ar 5 dalies arba tos direktyvos 8 straipsnio nuostatų.
- 63 Komisijos teigimu, „išlaidas, tiesiogiai turėtas dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos“, pagal Direktyvos 2001/14 7 straipsnio 3 dalį reikia suprasti kaip ribines išlaidas, patirtas faktiškai suteikus vežimo geležinkeliais paslaugą. Komisija per posėdį patikslino, kad šios išlaidos iš esmės yra išlaidos, susijusios su geležinkelių bėgių nusidėvėjimu dėl traukinių eismo. Čekijos Respublika teigia, kad išlaidos, į kurias gali būti atsižvelgiama apskaičiuojant mokesčių dydį, yra tokios išlaidos, kurių atžvilgiu galima nustatyti tiesioginį priežastinį ryšį su vežimo geležinkeliais paslauga, t. y. išlaidos, reikalingos teikiant tokią paslaugą.
- 64 Dėl šio aspekto reikia konstatuoti, kad Direktyvoje 2001/14 nepateikta jokia sąvokos „išlaidos, tiesiogiai turėtos dėl tam tikros vežimo geležinkeliais paslaugos“ apibrėžtis ir kad jokiaje Sąjungos teisės nuostatoje neapibrėžtos išlaidos, susijusios arba nesusijusios su šia sąvoka.
- 65 Be to, kadangi tai yra ekonomikos mokslo sąvoka, kurią taikant kyla, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 75 punkte, didelių praktinių sunkumų, reikia daryti išvadą, kad pagal šiuo metu galiojančią Sąjungos teisę valstybės narės turi tam tikrą diskreciją minėtą sąvoką perkeldamos į nacionalinę teisę ir ją taikydamos.
- 66 Darytina išvada, kad šiuo atveju reikia išsiaiškinti, ar pagal Čekijos teisės aktus galima apskaičiuojant mokesčius už minimalų prieigos paketą ir prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų atsižvelgti į išlaidas, kurios nėra akivaizdžiai turėtos dėl geležinkelių paslaugos eksploatacijos.

- 67 Pasak Komisijos, remiantis 2005 m. gruodžio 8 d. Nutarimu Nr. 501/2005, kuriuo nustatomos geležinkelių valdytojo išlaidos, susijusios su geležinkelių eksploatavimu ir veikimo užtikrinimu, atnaujinimu bei plėtra (*vyhláška č. 501/2005 Sb., o vymezení nákladů provozovatele dráhy spojených s provozováním a zajišťováním provozuschopnosti, modernizace a rozvoje železniční dopravní cesty*) (toliau – Nutarimas Nr. 501/2005), darytina išvada, kad apskaičiuojant mokesčius atsižvelgiama į bendras išlaidas. Ji tvirtina, be kita ko, kad Čekijos Respublikoje mokesčių dydis apskaičiuojamas pagal „gebėjimo modelį“, naudojamą paskirstant išlaidas. Tačiau Komisija mano, kad valstybės narės negali šitaip apskaičiuoti išlaidų, tiesiogiai turėtų dėl paslaugos teikimo, nes tos išlaidos kinta atsižvelgiant į realią eksploataciją.
- 68 Čekijos Respublika savo ruožtu teigia, kad Nutarimas Nr. 501/2005 susijęs tik su išlaidų, kurias geležinkelių infrastruktūros valdytojas patyrė iki 2008 m. liepos 1 d., nustatymu ir kad jokių atveju šis dokumentas nėra mokesčių, susijusių su naudojimu ta infrastruktūra, dydžio nustatymo pagrindas. Taigi neneigdamas, kad taikant šį nutarimą bendrosios išlaidos buvo įtrauktos į infrastruktūros valdytojo turėtų išlaidų skaičiavimą, Čekijos Respublika vis dėlto teigia, kad į jas neatsižvelgiama apskaičiuojant mokesčius, nurodytus Direktyvos 2001/14 7 straipsnio 3 dalyje. Be to, ši valstybė narė tvirtina, kad gebėjimo modelis nenaudojamas tiesiogiai nustatant mokesčių dydį, o yra tik vienas iš maksimalios kainos už tam tikro traukinio konkrečioje atkarpoje naudojamą geležinkelių infrastruktūrą apskaičiavimo parametru.
- 69 Pasak Čekijos Respublikos, mokesčių dydžio nustatymo tvarka išdėstyta Įstatymo dėl geležinkelių 34c straipsnyje, kuris aiškinamas atsižvelgiant į 2010–2011 m. geležinkelių tinklo nuostatus, pagal kuriuos tas dydis priklauso nuo traukinio tipo, jo svorio ir nuvažiuoto atstumo. Pagal kainos už naudojimąsi vežimo paslauga apskaičiavimo metodą atsižvelgiama į konkrečias taisykles, taip pat į reguliavimo institucijos nustatytą mokesčių nustatymo sistemą, išlaidas, susijusias su paslaugos teikimu, išreikštas traukinio kilometrais, tiesiogiai paslaugos teikimui priskiriamas išlaidas, faktiškai patirtas dėl vežimo geležinkeliais, išreikštas bruto tonkilometrais, ir papildomas išlaidas, tiesiogiai susijusias su naudojimu vežimo paslauga.
- 70 Šiuo atveju reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką procese dėl įsipareigojimų nevykdymo pagal SESV 258 straipsnį Komisija turi įrodyti tariamą įsipareigojimų nevykdymą. Taigi būtent Komisija turi Teisingumo Teismui pateikti įrodymus, reikalingus šiam valstybės įsipareigojimų neįvykdymo faktui patikrinti, ir negali remtis kokia nors prezumpcija (žr., be kita ko, 2013 m. vasario 28 d. sprendimų *Komisija prieš Austriją*, C-555/10, 62 punktą ir *Komisija prieš Vokietiją*, C-556/10, 66 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 71 Tačiau šiuo atveju Čekijos Respublika neigia, kad Nutarimas Nr. 501/2005 ir gebėjimo modelis yra pagrindai, kuriais remiantis nustatomi mokesčiai už naudojimąsi geležinkelio infrastruktūra, o Komisijai nepavyko įrodyti savo teiginio dėl šio fakto pagrįstumo.
- 72 Visų pirma reikia pripažinti, kad Čekijos teisės aktuose, būtent 2010–2011 m. tinklo nuostatuose, yra elementų, kuriais remdamasis infrastruktūros valdytojas gali nustatyti, o reguliavimo institucija patikrinti mokesčių dydį, kaip to reikalaujama pagal Direktyvos 2001/14 7 straipsnio 3 dalį. Dėl konkretaus tų elementų taikymo reikia konstatuoti, kad Komisija nepateikė konkrečių pavyzdžių, įrodančių, kad Čekijos Respublikoje mokesčiai už prieigą nustatomi nesilaikant to reikalavimo. Tačiau, remiantis šio sprendimo 70 punkte nurodyta teismų praktika, ji negali remtis kokiomis nors prezumpcijomis dėl šio klausimo.
- 73 Remiantis išdėstytais argumentais darytina išvada, kad Komisijos trečiasis kaltinimas, pateiktas ieškiniui pagrįsti, turi būti pripažintas nepagrįstu.

Dėl ketvirtojo kaltinimo, susijusio su veiklos rezultatų gerinimo sistemos nebuvimu

Šalių argumentai

- 74 Komisija tvirtina, kad Čekijos Respublika, nenustatydama veiklos rezultatų gerinimo sistemos, kuria geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojas būtų skatinami mažinti sutrikimų skaičių ir gerinti geležinkelių tinklo veiklą, neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2001/14 11 straipsnio 1 ir 2 dalis.
- 75 Čekijos Respublika visų pirma teigia, kad, atsižvelgiant į suderinimo laipsnį Europos Sąjungos lygiu, Komisija neįrodė, kad 2010–2011 m. tinklo nuostatais, grindžiamais Įstatymo dėl geležinkelių 34c straipsniu, nustatyta veiklos rezultatų gerinimo sistema yra nepakankama.
- 76 Ši valstybė narė priduria, kad Įstatymo dėl geležinkelių 51 straipsnio 1–4 ir 6–8 dalyse numatyta skirti baudas, jei nesilaikoma įsipareigojimo užtikrinti tinklo eksploataciją arba jei nesiimama priemonių, skirtų jo gedimams pašalinti.
- 77 Galiausiai Čekijos Respublika triplike nurodo, kad Įstatymo dėl geležinkelių, iš dalies pakeisto 2011 m. gegužės 3 d. Įstatymu Nr. 134/2011 (*zákon č. 134/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb.*), 34c straipsnio 2 dalies k punkte nuo šiol nustatyta, kad Geležinkelių tinklo nuostatuose turi būti numatytas „finansinių paskatų pajėgumus skirstančiai įstaigai ir vežėjui, siekiant mažinti infrastruktūros sutrikimus ir didinti jos pralaidumą sudarant vežimo geležinkeliais paslaugų sutartis, sistemos nustatymas; ši sistema gali apimti baudas ir kompensacijas“.
- 78 Ispanijos Karalystė tvirtina, kad reikia ištirti kiekvieną konkrečią priemonę ir išnagrinėti, ar atsižvelgiant į visą mokesčių už naudojamąsi geležinkelių infrastruktūra sistemą šios priemonės yra veiksmingos mažinant sutrikimus ir gerinant geležinkelių tinklo veiklą, nes tai yra Direktyva 2001/14 siekiamas tikslas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 79 Direktyvos 2001/14 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokesčių už naudojamąsi infrastruktūra ėmimo sistemos turi skatinti geležinkelio įmones ir infrastruktūros valdytoją mažinti sutrikimų skaičių ir gerinti geležinkelių tinklo veiklą taikant veiklos rezultatų gerinimo sistemą. Toje nuostatoje išdėstyta, kad šioje sistemoje gali būti numatytos baudos, kompensacijos ir premijos.
- 80 Tuo remiantis darytina išvada, pirma, kad valstybės narės privalo į mokesčių už infrastruktūrą ėmimo sistemas įtraukti veiklos rezultatų gerinimo sistemą, kuria geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai būtų skatinami gerinti tinklo veiklos rezultatus. Antra, kiek tai susiję su skatinamųjų priemonių, kurias gali įgyvendinti valstybės narės, rūšimi, pasakytina, kad tos valstybės narės išsaugo laisvę pasirinkti konkrečias tą sistemą sudarančias priemones, jei jos sudaro darnią ir skaidrią visumą, kuri gali būti laikoma „veiklos rezultatų gerinimo sistema“ (minėto Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją* 64 punktą).
- 81 Tačiau šiuo atveju teisės aktuose ir sutartyse išdėstytos Čekijos Respublikos nurodytos nuostatos negali būti laikomos sudarančiomis tokią visumą.
- 82 Visų pirma dėl Įstatymo dėl geležinkelių 34c straipsnio reikia pažymėti, kad jame nėra jokios nuostatos, kurioje būtų numatyta, kad į Tinklo nuostatus turi būti įtraukta veiklos rezultatų gerinimo sistema. Dėl 2010–2011 m. tinklo nuostatų reikia pasakyti, kad tų nuostatų 6.4 punkte įtvirtinta, jog infrastruktūros valdytojas pritaria galimam transportuotojo prašymui dėl finansinio kompensavimo sistemos nustatymo abipusių sutartinių baudų forma, o tos sistemos principai turi būti nustatyti sutartyse. Darytina išvada,

kad net jei ta sistema būtų taikyta pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, ji yra tik papildomo pobūdžio, nes jos taikymas priklauso nuo susitariančiųjų šalių susitarimo, todėl tai negali būti laikoma visišku ir tinkamu Direktyvos 2001/14 11 straipsnio įgyvendinimu.

- 83 Dėl Čekijos Respublikos triplike nurodytų Įstatymo dėl geležinkelių 51 straipsnio 1–4 ir 6–8 dalių reikia pažymėti, kad negalima pripažinti, jog tuo straipsniu sukuriama veiklos rezultatų gerinimo sistema mokesčių už infrastruktūrą ėmimo sistemoje, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/14 11 straipsnį, nes tame straipsnyje tik numatytas baudų skyrimas už pareigos užtikrinti tinklo eksploataciją nesilaikymą arba jei nesiimama priemonių jo gedimams pašalinti.
- 84 Galiausiai Valstybinio transporto infrastruktūros fondo įstatymo 2 straipsnis negali būti laikomas nustatančiu sistemą, kuria geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojas skatinami gerinti tinklo veiklą, nes jame numatytas tik finansinių išteklių skyrimas geležinkelio infrastruktūros būklei prižiūrėti ar gerinti.
- 85 Galiausiai reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje, pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, o į vėlesnius pakeitimus Teisingumo Teismas atsižvelgti negali (žr., be kita ko, 2012 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-528/10, 26 punktą ir šiuo klausimu 2013 m. vasario 28 d. Sprendimo *Komisija prieš Vengriją*, C-473/10, 96 punktą).
- 86 Todėl, kadangi 2011 m. gegužės 3 d. Įstatymas Nr. 134/2011 buvo priimtas pasibaigus 2009 m. spalio 9 d. Komisijos pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, į šį keičiantį įstatymą Teisingumo Teismas negali atsižvelgti nagrinėdamas šio ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagrįstumą.
- 87 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus reikia konstatuoti, kad pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui Čekijos Respublika nebuvo įgyvendinusi veiklos rezultatų gerinimo sistemos, skirtos, kad geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojas būtų skatinami mažinti gedimų skaičių ir gerinti geležinkelių tinklo veiklos rezultatus, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2001/14 11 straipsnį.
- 88 Todėl Komisijos ketvirtąjį kaltinimą, pateiktą ieškiniui pagrįsti, reikia pripažinti pagrįstu.

Dėl penktojo kaltinimo, susijusio su išankstiniu administraciniu skundu dėl reguliavimo institucijos sprendimų ir su reguliavimo institucijos kompetencijos veikti savo iniciatyva nebuvimu

Šalių argumentai

- 89 Komisija tvirtina, kad Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalimi siekiama sudaryti galimybę reguliavimo institucijai visiškai nepriklausomai priimti sprendimą ir greitai bei veiksmingai imtis tinkamų priemonių rinkos veikimo trūkumams pašalinti. Komisija priduria, kad to straipsnio 6 dalyje nenumatyta galimybė vykdyti administracinę reguliavimo institucijos sprendimų kontrolę, o aiškiai įtvirtinta tik galimybė vykdyti teisinę kontrolę.
- 90 Tačiau iš Įstatymo dėl geležinkelių 56 straipsnio c punkto matyti, kad Geležinkelių tarnybos, kuri yra reguliavimo institucija Čekijos Respublikoje, sprendimai gali būti ginčijami pateikiant administracinį skundą Transporto ministerijai taip pažeidžiant Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalį.
- 91 Be to, Komisija tvirtina, kad Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalį reikia aiškinti taip, kad reguliavimo institucija priima sprendimą ir imasi priemonių visais tos direktyvos 30 straipsnyje numatytais klausimais, ypač tais, kurie nurodyti to straipsnio 2 ir 3 dalyse. Tačiau Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnyje aiškiai nustatyta, kad Geležinkelių tarnyba turi teisę pareiškėjo prašymu tik peržiūrėti Geležinkelių tinklo nuostatus, įskaitant tame dokumente nurodytus kriterijus, ir geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo procesą. Komisija daro išvadą, kad ši tarnyba neturi teisės

- priimti sprendimų ar imtis taisomųjų priemonių dėl visų Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų klausimų, konkrečiai kalbant, dėl mokesčių už naudojimąsi geležinkelio infrastruktūra, kurios pareiškėjas, kaip jis suprantamas pagal tos direktyvos 2 straipsnio b punktą, privalo arba gali privalėti sumokėti, dydžio ar struktūros, kaip numatyta šios direktyvos 30 straipsnio 2 dalies e punkte.
- 92 Galiausiai Komisija tvirtina, kad Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad dėl šioje nuostatoje numatytų klausimų reguliavimo institucija imtųsi veiksmų savo iniciatyva, o Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnyje numatyta, kad Geležinkelių tarnyba imasi veiksmų tik kandidato prašymu.
- 93 Čekijos Respublika teigia, pirma, jog Direktyva 2001/14 nedraudžiama, kad reguliavimo institucijos sprendimai prieš galimą nagrinėjamą teisme būtų privalomai nagrinėjami kitos nepriklausomos vykdomosios valdžios institucijos.
- 94 Konkrečiai kalbant, remiantis Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 6 dalimi negalima nustatyti reikalavimų, susijusių su valstybių narių administracinės procedūros vidaus organizavimu, tad tos valstybės narės iš esmės gali laisvai nustatyti procesines taisykles.
- 95 Antra, dėl reguliavimo institucijos kompetencijos Čekijos Respublika primena, kad per procedūrą dėl išpareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį Komisija turi įrodyti nurodytą išpareigojimų neįvykdymą. Tačiau šios institucijos pateiktoje pagrįstoje nuomonėje, be Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 2 dalies e punkto, nenurodyta jokia kita nuostata, kuri buvo netinkamai perkelta į vidaus teisę, kiek tai susiję su Geležinkelių tarnybos įgaliojimų apimtimi. Todėl Čekijos Respublika siūlo nagrinėti tik Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 2 dalies e punkto perkėlimą kaip vienintelį pagrindą, pakankamai tiksliai suformuluotą pagal Teisingumo Teismo praktikoje nustatytą reikalavimą.
- 96 Šiuo klausimu Čekijos Respublika tvirtina, kad Geležinkelių tarnybos kompetencija, kiek tai susiję su Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 2 dalies e punktu, visiškai nustatyta Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnyje, aiškinamame atsižvelgiant į 34c straipsnio 2 dalį. Remiantis minėtomis nuostatomis darytina išvada, kad tos tarnybos įgaliojimai apima mokesčių dydžio arba mokesčių už naudojimąsi infrastruktūra struktūros peržiūrėjimą. Tačiau, Čekijos Respublikos teigimu, jei reguliavimo institucijai suteikti reikiami įgaliojimai imtis priemonių, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 2 dalies e punktą, logiška, kad jai taip pat suteikti reikiami įgaliojimai savo iniciatyva pradėti peržiūros procedūrą vykdant valstybinę priežiūrą.
- 97 Dublike Komisija pažymi, kad Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnyje aiškiai nustatyta, kad Geležinkelių tarnybos kompetencija apsiriboja Geležinkelių tinklo nuostatų ir geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo proceso peržiūra. Ji priduria, kad pagal šią nuostatą kontrolė vykdoma remiantis pareiškėjo skundu, kuris pateikiamas per penkiolika dienų nuo Geležinkelio tinklo nuostatų paskelbimo arba nuo Įstatymo dėl geležinkelių 34e straipsnio 4 dalyje nurodyto pranešimo paskelbimo. Šios institucijos teigimu, darytina išvada, kad Geležinkelių tarnybos kompetencija neatitinka kompetencijos, kurią privalo turėti reguliavimo institucija pagal Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalį.
- 98 Čekijos Respublika triplike tvirtina, kad Komisijos kaltinimai, išskyrus susijusį su reguliavimo institucijos kompetencija dėl mokesčių dydžio, turi būti pripažinti nepriimtinais. Šiuo atžvilgiu ta valstybė narė teigia, kad ieškinyje Komisija apibrėžė kaltinimo dalyką taip pat kaip ir pagrįstoje nuomonėje, t. y. kad tas kaltinimas susijęs tik su Geležinkelių tarnybos kompetencijos dėl mokesčio dydžio sritimi. Tačiau dublike Komisija pateikė penkis naujus kaltinimus dėl Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalies perkėlimo, kurie nebuvo paminėti nei pagrįstoje nuomonėje, nei ieškinyje, ir taip pažeidė šios valstybės narės teisę į nešališką procesą.

Teisingumo Teismo vertinimas

– Dėl penktojo kaltinimo pirmos dalies

- 99 Penktojo kaltinimo pirmoje dalyje Komisija teigia, kad pagal Įstatymo dėl geležinkelių 56 straipsnį Geležinkelių tarnybos sprendimai gali būti skundžiami Transporto ministerijai. Tačiau toks išankstinis administracinis skundas prieštarauja Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 daliai.
- 100 Čekijos Respublika tvirtina priešingai, kad pagal Direktyvą 2001/14, aiškinamą atsižvelgiant į valstybių narių procesinės autonomijos principą, neprieštarujama, kad reguliavimo institucijos sprendimai prieš galimą nagrinėjimą teisme būtų privalomai peržiūrimi kitos administracinės institucijos.
- 101 Šiuo klausimu būtina visų pirma konstatuoti, kad Direktyvos 2001/14 30 straipsnyje nenumatyta, bet ir aiškiai neuždrausta galimybė valstybėms narėms nustatyti tokią išankstinę administracinę kontrolę.
- 102 Taip pat reikia pažymėti, kad tos direktyvos 30 straipsnio 1 dalyje valstybėms narėms nustatyta pareiga įsteigti priežiūros instituciją; tokia institucija gali būti, bet kita ko, už transporto reikalus atsakinga ministerija.
- 103 Galiausiai, remiantis to straipsnio 6 dalimi, pagal to paties straipsnio 5 dalį reguliavimo institucijos priimti sprendimai turi būti peržiūrimi teismine tvarka.
- 104 Remiantis minėtų nuostatų sandara darytina išvada, kad Direktyvos 2001/14 30 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad reguliavimo institucijos priimti administraciniai sprendimai gali būti peržiūrimi tik teismine tvarka.
- 105 Taigi penktojo kaltinimo pirma dalis turi būti pripažinta pagrįsta.

– Dėl penktojo kaltinimo antros dalies

- 106 Penktojo kaltinimo antroje dalyje Komisija kaltina Čekijos Respubliką, kad ši nesuteikė Geležinkelių tarnybai visų kompetencijų, kurias reguliavimo institucija turi turėti pagal Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalį.
- 107 Pasak Čekijos Respublikos, Komisijos kaltinimai, išskyrus kaltinimą dėl su mokesčių dydžiu susijusios reguliavimo institucijos kompetencijos, turi būti pripažinti nepriimtinais.
- 108 Šiuo klausimu reikia priminti, jog remiantis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 120 straipsnio c punktu ir su juo susijusia teismų praktika darytina išvada, kad kiekviename ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas ir pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka, ir tai turi būti išdėstyta pakankamai aiškiai ir tiksliai kad šalis atsakovė galėtų pasirengti gynybai, o Teisingumo Teismas – vykdyti jam pavestą kontrolę. Iš to išplaukia, kad esminės faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis grindžiamas ieškinys, turi būti nuosekliai išdėstytos ir suprantamos iš paties ieškinio teksto ir kad jame pateikiamus reikalavimus reikia suformuluoti nedviprasmiškai, kad Teisingumo Teismas nepriimtų sprendimo *ultra petita* arba apskritai nespręstų dėl kaltinimo (žr., be kita ko, 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Lenkiją*, C-165/08, Rink. p. I-6843, 42 punktą ir 2010 m. sausio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Čekijos Respubliką*, C-343/08, Rink. p. I-275, 26 punktą).
- 109 Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad pagal SESV 258 straipsnį pareikštame ieškinyje kaltinimai turi būti pateikti nuosekliai ir tiksliai, kad leistų valstybei narei ir Teisingumo Teismui tiksliai suvokti nurodyto Sąjungos teisės pažeidimo apimtį, o tai yra būtina sąlyga tam, kad minėta

valstybė narė galėtų naudingai pateikti savo gynybos argumentus, o Teisingumo Teismas galėtų patikrinti nurodyto įsipareigojimų neįvykdymo buvimą (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Komisija prieš Lenkiją* 43 punktą).

- 110 Šiuo atveju dėl reguliavimo institucijos kompetencijos Komisija ieškinyje pažymėjo, kad Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalį reikia aiškinti taip, kad ta institucija turi turėti galimybę priimti sprendimą ir imtis priemonių dėl visų tame straipsnyje nurodytų klausimų ir ypač dėl klausimų, išvardytų to straipsnio 2 ir 3 dalyse.
- 111 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad šiame teiginyje Komisija paminėjo tik minėto 30 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytą kompetenciją dėl mokesčių už naudojimąsi dydžio ar sandaros ir Geležinkelių tarnybos galimybės veikti savo iniciatyva tariamą nebuvimą.
- 112 Todėl penktojo kaltinimo antra dalis priimtina tik tiek, kiek tariamas įsipareigojimų neįvykdymas pagal Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalį susijęs su kompetencija, nurodyta to straipsnio 2 dalies e punkte, ir su reguliavimo institucijos galimybe imtis veiksmų savo iniciatyva.
- 113 Pirma, dėl reguliavimo institucijos teisės imtis veiksmų savo iniciatyva Komisija tvirtina, kad Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnyje numatyta, kad Geležinkelių tarnyba imasi veiksmų tik pareiškėjo prašymu, nors Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad reguliavimo institucija galėtų imtis veiksmų savo iniciatyva. Šiuo atveju Komisija remiasi Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnio aiškinimu, pagal kurį, kaip ir to straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų procedūrų atveju, teisė imtis veiksmų, kuri Geležinkelių tarnybai suteikiama remiantis to straipsnio 3 dalimi, gali būti įgyvendinama tik pareiškėjui pateikus prašymą šiuo klausimu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/14 2 straipsnio b punktą.
- 114 Tačiau Čekijos Respublika ginčija tokį Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnio 3 dalies aiškinimą. Ši valstybė narė teigia, kad valstybinė priežiūra geležinkelių srityje vykdoma remiantis Įstatymo dėl geležinkelių 58 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią reguliavimo institucija tikrina, „ar geležinkelių savininkas, geležinkelių valdytojas ir vežėjas laikosi įstatyme numatytų pareigų eksploatuojant geležinkelius ir teikiant vežimo paslaugas ir jas vykdo“.
- 115 Šios valstybės narės teigimu, minėta nuostata, aiškinama atsižvelgiant į šioje byloje taikomas redakcijos 1991 m. gruodžio 6 d. Įstatymą Nr. 552/1991 dėl valstybinės priežiūros (*zákon č. 552/1991 Sb. o státní kontrole*), kuriuo institucijoms, kurių kompetencija vykdyti valstybinę priežiūrą, suteikiami įgaliojimai atlikti tikrinimus ir jais remiantis pradėti pažeidimo procedūrą, imtis taisomųjų priemonių arba skirti baudas už konstatuotus administracinius pažeidimus, reguliavimo institucijai suteikiama teisė savo iniciatyva priimti Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnio 3 dalyje nurodytus sprendimus.
- 116 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką procese dėl įsipareigojimų nevykdymo pagal SESV 258 straipsnį Komisija turi įrodyti tariamą įsipareigojimų nevykdymą. Būtent ši institucija turi pateikti Teisingumo Teismui visus įrodymus, būtinus šio įsipareigojimų neįvykdymo egzistavimui patikrinti, ir negali šiuo atžvilgiu remtis kokia nors prielaida (žr., be kita ko, minėtų sprendimų *Komisija prieš Austriją* 62 punktą ir *Komisija prieš Vokietiją* 66 punktą).
- 117 Šiuo atveju Čekijos Respublika ginčija Komisijos pateiktą Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnio 3 dalies aiškinimą ir remiasi platesnės apimties nuostatomis, palankiomis priešingam aiškinimui.
- 118 Tačiau Komisija neįrodė, kad Čekijos Respublikos pateiktas nacionalinės teisės aktų aiškinimas yra klaidingas. Todėl reikia konstatuoti, kad ji neįrodė savo teiginio, kad Geležinkelių tarnyba neturi įgaliojimų veikti savo iniciatyva, pagrįstumo.

- 119 Antra, dėl Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytos kompetencijos reikia pažymėti, jog Čekijos Respublika teigia, kad, viena vertus, pagal Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnio 1 ir 3 dalis, skaitomas kartu su jo 34c straipsnio 2 dalimi, Geležinkelių tarnyba, peržiūrėdama Geležinkelių tinklo nuostatuose išdėstytus kriterijus, turi teisę išnagrinėti informaciją apie tarifą už infrastruktūros pajėgumų paskirstymą ir tarifo už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra nustatymą. Kita vertus, konkretus mokesčio, kurį turi sumokėti konkreti vežimo įmonė, dydis peržiūrimas remiantis šio įstatymo 34g straipsnio 2 ir 3 dalimis. Pagal šias nuostatas Geležinkelių tarnyba turi teisę peržiūrėti geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo procesą, kurį vykdančiant, remiantis aiškiais įstatymo nuostatomis, būtina nustatyti konkretų prieigos prie infrastruktūros mokesčio dydį.
- 120 Čekijos Respublika priduria, kad Geležinkelių tinklo nuostatų kriterijai nustatyti Įstatymo dėl geležinkelių 34c straipsnio 2 dalyje. Tarp šių kriterijų yra informacija apie mokesčius už geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymą ir mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra dydžio nustatymą.
- 121 Kaip teisingai pažymėjo Čekijos Respublika, informacija apie mokesčius už geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymą ir mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra dydžio nustatymą yra tik kitas būdas nurodyti mokesčių už naudojimąsi infrastruktūra, kuriuos reikalaujama arba gali būti reikalaujama sumokėti, dydį. Be to, Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnyje nurodyti kainų nustatymo būdai, už kurių peržiūrėjimą atsakinga reguliavimo institucija, apima mokesčių už naudojimąsi infrastruktūra sandarą.
- 122 Kadangi reguliavimo institucija turi įgaliojimus priimti sprendimus dėl Geležinkelio tinklo nuostatų pakeitimų, įskatinat jame nustatytų kriterijų pakeitimą, arba dėl geležinkelio infrastruktūros pajėgumų paskirstymo ir, be kita ko, kainų nustatymo tvarkos, Čekijos Respublikos nurodytos nuostatos iš pirmo žvilgsnio neatrodo nepakankamos atsižvelgiant į Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 2 dalies e punkto reikalavimus.
- 123 Tačiau remiantis šio sprendimo 70 punkte nurodyta teismų praktika, kalbant apie procedūrą dėl išpareigojimų nevykdymo pagal SESV 258 straipsnį, Komisija turi nustatyti, ar egzistuoja tariamas išpareigojimų neįvykdymas. Būtent ji turi Teisingumo Teismui pateikti argumentus, reikalingus šiam valstybės išpareigojimų neįvykdymo faktui patikrinti, ir negali remtis kokia nors prezumpcija.
- 124 Šiuo atveju vis dėlto reikia konstatuoti, kad Komisijai nepavyko įrodyti savo teiginio pagrįstumo, kiek tai susiję su reguliavimo institucijos kompetencija dėl mokesčių už naudojimąsi infrastruktūra dydžio ar sandaros nustatymo.
- 125 Galiausiai reikia pažymėti, kad Komisijos kaltinimas dėl Įstatymo dėl geležinkelių 34g straipsnyje nustatyto penkiolikos dienų termino skundai pareikšti pirmą kartą buvo pateiktas dublike. Tačiau kadangi pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dalyką apibrėžia šioje nuostatoje numatyta ikiteisminė procedūra, šis ieškinys turi būti grindžiamas tais pačiais motyvais ir pagrindais, kurie nurodyti pagrįstoje nuomonėje, dėl to kaltinimas, kuris nebuvo suformuluotas pagrįstoje nuomonėje, yra nepriimtinas proceso Teisingumo Teisme stadijoje (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 2006 m. vasario 9 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-305/03, Rink. p. I-1213, 22 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Todėl šis kaltinimas turi būti pripažintas nepriimtinu.
- 126 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus reikia konstatuoti, jog nustatydamas, kad reguliavimo institucijos sprendimai turi būti visų pirma skundžiami administracine tvarka, Čekijos Respublika neįvykdė išpareigojimų pagal Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 5 dalį.

Dėl šeštojo kaltinimo, susijusio su Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalyje nurodytos institucijos nebuvimu

Šalių argumentai

- 127 Komisija tvirtina, kad Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalį, nes Čekijos Respublikoje nėra institucijos, kaip antai nurodytosios minėtoje nuostatoje, kuri vykdytų toje nuostatoje numatytas užduotis.
- 128 Pasak Komisijos, iš Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalies pirmos pastraipos matyti, kad prižiūrėti konkurenciją geležinkelių paslaugų rinkose gali būti pavesta pagal Direktyvos 2000/14 30 straipsnį įsteigta reguliavimo institucijai arba bet kuriai kitai tokį pat nepriklausomumo laipsnį turinčiai institucijai. Abiem atvejais tokia institucija privalo atitikti Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalies antroje pastraipoje nurodytus reikalavimus, t. y. turi būti įsteigta pagal Direktyvos 2001/14 30 straipsnio 1 dalyje išdėstytas taisykles, nagrinėti pareiškėjų skundus ir gavusi skundą arba savo iniciatyva spręsti dėl tinkamų priemonių nepageidaujamiems reiškiniams rinkose pašalinti.
- 129 Šiuo atžvilgiu Komisija nurodo, kad Čekijos Respublikoje konkurenciją geležinkelių paslaugų rinkose prižiūri Konkurencijos apsaugos tarnyba, kurios kompetencija nustatyta Įstatymu dėl Konkurencijos apsaugos tarnybos kompetencijos.
- 130 Tačiau, remiantis Čekijos Respublikos teisės aktų nuostatomis, darytina išvada, kad minėtos tarnybos kompetencija apsiriboja klausimais, tiesiogiai susijusiais su konkurencija geležinkelių paslaugų rinkoje. Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad ši institucija nevykdo visų funkcijų, kurias turėtų vykdyti pagal Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalies antrą pastraipą, todėl jos negalima laikyti institucija, atliekančia šioje nuostatoje numatytas funkcijas. Komisija konkrečiai tvirtina, kad ši Konkurencijos apsaugos tarnyba negali nagrinėti pareiškėjų, manančių, kad su jais buvo neteisingai pasielgta, jie buvo diskriminuojami ar kitaip nukentėjo, skundų ir remdamasi skundu arba savo iniciatyva priimti sprendimo dėl tinkamų priemonių nepageidaujamiems reiškiniams geležinkelio paslaugų rinkoje pašalinti.
- 131 Čekijos Respublika tvirtina, kad šis pagrindas turi būti pripažintas nepriimtiniu. Iš tiesų Komisija šį kaltinimą dėl Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalies pažeidimo nurodė tik ieškinyje ir taip iš šios valstybės narės buvo atimta galimybė iki ieškinio pareiškimo naudingai atsakyti į šią kritiką.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 132 Visų pirma reikia priminti, kad pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dalykas ribojamas šiuo straipsniu numatytos ikiteisminės procedūros dalyko, todėl Komisijos ieškinyje turi būti grindžiamas tais pačiais kaltinimais, kurie suformuluoti pagrįstoje nuomonėje (žr. 2010 m. birželio 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-211/08, Rink. p. I-5267, 33 punktą).
- 133 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad pagrįstoje nuomonėje Komisija kaltino Čekijos Respubliką neįvykdžius įsipareigojimų pagal Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalį, nes direktyvomis 91/440 ir 2001/14 neleidžiama, kad šioje nuostatoje ir Direktyvos 2001/14 30 straipsnyje nurodytos kompetencijos būtų paskirstytos kelioms institucijoms. Komisija taip pat kaltina Čekijos Respubliką tuo, kad Konkurencijos apsaugos tarnybai nesuteiktos Direktyvos 2001/14 30 straipsnyje nurodytos kompetencijos, kaip antai geležinkelių infrastruktūros valdytojo parengtų tinklo nuostatų ar nustatytų mokesčių kontrolė, tačiau suteikta kompetencija tik tiek, kiek tai susiję su klasikine konkurencijos pažeidimais.

- 134 Tačiau ieškinyje Komisija kaltina Čekijos Respubliką, kad ji Konkurencijos apsaugos tarnybai nesuteikė reikiamų įgaliojimų vykdyti Direktyvos 91/440 10 straipsnio 7 dalies antroje pastraipoje nurodytų funkcijų.
- 135 Todėl šeštasis Komisijos kaltinimas turi būti pripažintas nepriimtiniu, nes jis nebuvo pateiktas per ikiteisminę procedūrą.
- 136 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, reikia, pirma, konstatuoti, kad, nepriimdama Direktyvos 2001/14 4 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnio 2 dalį, 11 straipsnį ir 30 straipsnio 5 dalį įgyvendinančių įstatymų ir kitų teisės aktų, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal tas nuostatas, ir, antra, atmesti likusią Komisijos ieškinio dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 137 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Kadangi tiek Komisijos, tiek Čekijos Respublikos dalis reikalavimų buvo patenkinta, o dalis atmesta, reikia nuspręsti, kad kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 138 Pagal to paties reglamento 140 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad į bylą įstojusios valstybės narės padengia savo bylinėjimosi išlaidas, Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Nepriimdama 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo ir mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo su pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB, 4 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnio 2 dalį, 11 straipsnį ir 30 straipsnio 5 dalį įgyvendinančių įstatymų ir kitų teisės aktų, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal tas nuostatas.**
- 2. Atmesti likusią ieškinio dalį.**
- 3. Europos Komisija, Čekijos Respublika ir Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.